

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

М. І. Шинкарик

« 31 » квітня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Академічне письмо»

ступінь вищої освіти — магістр

галузь знань — 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність — 015 Професійна освіта

освітня програма — Інформаційне забезпечення управління та електронне урядування

Кафедра інформаційної та соціокультурної діяльності

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС	Тренінг	Самоств. робота студ. (год.)	Разом	Залік (сем.)
Денна	1	2	30	15	5	4	100	150	2
Заочна	1	2	4	2	-	-	144	150	3

**СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Академічне письмо»**

1. Опис дисципліни «Академічне письмо»

Дисципліна «Академічне письмо»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Статус дисципліни вибіркова Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 3	спеціальність 015 Професійна освіта Освітня програма «Інформаційне забезпечення управління та електронне урядування»	Рік підготовки: <i>Денна — I</i> <i>Заочна — I</i> Семестр: <i>Денна — 2</i> <i>Заочна — 2</i>
Кількість змістових модулів – 3	ступінь вищої освіти магістр	Лекції: <i>Денна – 30</i> <i>Заочна – 4</i> Практичні заняття: <i>Денна – 15</i> <i>Заочна — 2</i>
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: <i>Денна – 100 (у тому числі 4 год. – тренінг)</i> <i>Заочна – 144</i> Індивідуальна робота : <i>Денна – 5</i> <i>Заочна – -</i>
Тижневих годин – 10, з них аудиторних – 3		Вид підсумкового контролю – залік

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

«Академічне письмо»

Значення курсу. «Академічне письмо» – навчальна дисципліна, яка має на меті формування у магістрантів навичок володіння на високому рівні усним і писемним науковим мовленням, розвиток уміння продукувати різножанрові наукові тексти, виходячи з мети дослідження та дотримуючись кодексу доброчесності й вимог високої мовної культури. Академічна доброчесність визначає сьогодні можливість сталого розвитку університетської освіти, стає моральним імперативом для її подальшого вдосконалення. Формування академічної доброчесності як складника академічної культури є невід’ємною умовою трансформації вищої освіти в Україні.

Володіння навичками усного і писемного наукового мовлення, набуття навичок написання текстів, публічної презентації своїх думок є запорукою науково-дослідної діяльності, фахової компетенції, успішного міжкультурного спілкування, а також успішної кар’єри в будь-якій обраній майбутнім випускником сфері.

Міжпредметні зв’язки. Курс «Академічне письмо» пов’язаний із такими навчальними дисциплінами, як «Основи академічної доброчесності», «Методологія наукових досліджень», «Культура наукової мови», «Вища освіта в Україні та Болонський процес», «Ділові комунікації», «Сучасна мовна комунікація», «Українська ділова мова», «Етика ділового спілкування» тощо.

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Академічне письмо» є вироблення необхідних практичних навичок усного та писемного мовлення, необхідних для успішного навчання та майбутньої професійної діяльності; формування ефективної мотивації до самоосвіти та розвитку, здатності до критичного мислення і перевірки фактів; формування академічної культури та нетолерантного ставлення до проявів академічного шахрайства.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

1. Вироблення в студентів навичок академічного письма, уміння презентувати себе та результати своєї наукової роботи.
2. Набуття студентами досвіду збирання, вивчення, аналізу та перевірки фактів, самостійного пошуку, опрацювання і коректного використання джерел інформації.
3. Вироблення навичок грамотного, логічного та переконливого монологічного та полілогічного наукового мовлення.
4. Виявлення аналітичних, критичних і творчих здібностей студентів.
5. Вироблення навичок аналізу та реферування наукових текстів різних жанрів, підготовки на основі опрацьованих текстів аналітичних оглядів, довідок, висновків.
6. Формування вміння продукувати основні жанри наукового стилю і виявляти творчість у науковій сфері.

7. Володіння студентами інструментарієм наукового письма.
8. Розуміння сутності академічної доброчесності та нечесності. Знання способів запобігання плагіату та боротьби з ним.
9. Покращення комунікації в студентській групі та з викладачами.

Лекційні заняття мають на меті вступне ознайомлення студентів із матеріалом курсу, передусім його теоретичним і методологічним складником, формування основних теоретичних знань із навчальної дисципліни.

Практичні заняття передбачають розширення основних теоретичних положень курсу, дають змогу студентам взяти активну участь в обговоренні питань і виконанні завдань, виробити й удосконалити навички написання оригінальних наукових текстів, підвищити академічну культуру, набути навички ефективної комунікації та позитивної презентації результатів своєї наукової роботи. Основними видами практичної роботи постають участь у групових проєктах, рольових іграх, дискусіях, публічні виступи, написання різножанрових наукових текстів.

2.3. Передумови для вивчення дисципліни

Для засвоєння змісту курсу «Академічне письмо» необхідні знання, здобуті на заняттях із таких дисциплін, як «Ділова українська мова», «Методологія наукових досліджень», «Культура наукової мови», «Ділові комунікації в управлінні», «Етика ділового спілкування» тощо.

2.4. Рівень сформованості знань і вмінь студентів

Навчальна дисципліна «Академічне письмо» передбачає:

- розуміння особливостей наукового стилю та академічного письма;
- володіння інструментарієм продукування наукових текстів і навичками самоорганізації для здійснення успішної наукової діяльності;
- уміння публічно репрезентувати результати своєї наукової роботи, брати участь у дискусіях, диспутах, обговореннях;
- усвідомлення практичної цінності та важливості академічної доброчесності;
- оволодіння навичками усного і писемного наукового мовлення;
- набуття досвіду збирання і вивчення фактів, швидкого та релевантного пошуку інформації, продукування різножанрових наукових текстів.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати**:

- особливості академічного письма;
- основні жанри усного та писемного наукового мовлення;
- правила використання оригінальних текстів, цитування і оформлення покликань під час написання наукових робіт;
- можливості науково-метричних баз даних і сервісів для полегшення укладання бібліографії;
- види плагіату та шляхи його виявлення, способи захисту інтелектуальної власності.

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти**:

- здійснювати самостійний пошук та опрацювання джерел інформації;
- користуватись електронними каталогами, науково-метричними базами даних та сервісами для полегшення укладання бібліографії;
- оперативно й конструктивно працювати з фаховими текстами;
- виявляти плагіат і захищати свою та чужу інтелектуальну власність;
- чинити протидію девіантній суспільній практиці у сфері наукової діяльності;
- продукувати наукові тексти, робити публічні презентації своїх думок і здобутків;
- успішно виконувати індивідуальні творчі завдання та групові проєкти, виявляючи креативність, здатність до критичного мислення, аналізу, синтезу та згортання інформації;
- гармонізувати комунікацію в стінах університету;
- ефективно використовувати свій час;
- критично оцінювати власну працю і науковий доробок інших.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Академічне письмо»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 КУЛЬТУРА НАУКОВОГО МОВЛЕННЯ

ТЕМА 1: ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВОЇ МОВИ

1. Місце наукового стилю серед інших функціональних різновидів мови.
2. Сфера застосування, мета та особливості наукового стилю.
3. Підстилі наукового стилю.
4. Специфіка мовних засобів наукового стилю.
5. Усна й писемна форми наукового стилю.
6. Актуальні проблеми наукового стилю української мови.

ТЕМА 2: КУЛЬТУРА НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

1. Поняття культури мовлення. Мовленнєвий етикет як компонент комунікації.
2. Навички продукування наукових текстів і спілкування в науковій сфері як передумова успішного навчання, науково-дослідної діяльності, фахової компетенції, конструктивної соціокультурної та міжкультурної інтеракції.
3. Етикет писемної та усної наукової комунікації.

ТЕМА 3: УСНА НАУКОВА ІНТЕРАКЦІЯ

1. Публічний виступ. Види публічних виступів.
2. Етапи підготовки до академічного публічного виступу.
3. Вербальні та невербальні складники усної наукової комунікації.
4. Секрети успішної промови.
5. Способи активізації та переконання слухачів.
6. Навички ведення академічної дискусії та полеміки.
7. Правила інтеракції доповідача з «проблемними» слухачами.
8. Вербальні та невербальні прояви незгоди та толерантності.
9. Мистецтво слухати.
10. Виступ на пленарному та секційному засіданнях конференції / круглого столу, виступ на конференції у форматі «онлайн».
11. Мистецтво створення комп'ютерних презентацій.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ЖАНРОВІ РІЗНОВИДИ НАУКОВОГО СТИЛЮ

ТЕМА 4: ПИСЕМНЕ НАУКОВЕ МОВЛЕННЯ

1. Лексика наукової мови. Проблеми зловживання іншомовними словами.
2. Морфологічні особливості наукового стилю.
3. Синтаксис наукових текстів.
4. Мовні та немовні недоліки сучасних наукових текстів.
5. Типові мовні помилки студентської молоді та шляхи їх попередження.
6. Редагування наукових текстів.

ТЕМА 5: ЖАНРОВЕ РОЗМАЇТТЯ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА

1. Жанри писемного наукового мовлення: їх характеристика та специфіка.
2. Реферат та есей як різновиди КПЗ.
3. Курсова робота, дипломна / магістерська робота.
4. Наукова стаття: види, вимоги до написання та оформлення.
5. Тези: жанрова характеристика та правила написання.
6. Монографія та колективна монографія.
7. Дисертаційне дослідження.

ТЕМА 6: Укладання навчальної та реферативної літератури

1. Вимоги до науково-навчальної та науково-популярної літератури.
  - 1.1 Підручник.
  - 1.2. Навчальний посібник.
  - 1.3. Методичні вказівки.
  - 1.4. Електронні навчально-методичні комплекси.
2. Складання реферативних документів і оглядів.
  - 2.1. Реферат.
  - 2.2. Анотація.
  - 2.3. Автореферат дисертації.
  - 2.4. Рецензія та відгук.
  - 2.5. Огляд і дослідницька пропозиція.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 ПРОДУКУВАННЯ ОРИГІНАЛЬНИХ НАУКОВИХ ТЕКСТІВ

ТЕМА 7: АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Плагіат у науці: причини на передумови виникнення.
2. Види та способи плагіату.
3. Самоплагіат та його варіації.
4. Виявлення плагіату. Антиплагіатні програми.
5. Основні правила використання оригінальних текстів, цитування і оформлення покликань.
6. Шляхи запобігання плагіату.

ТЕМА 8: ТЕХНІКА СТВОРЕННЯ ЯКІСНИХ НАУКОВИХ ТЕКСТІВ

1. Види читання. Техніки ефективного читання.
2. Конспектування та його роль у науковій діяльності.
3. Складання плану дослідження.
4. Правила виокремлення ключових слів.
5. Правила побудови структури наукової роботи.
6. Секрети самоорганізації в науковій діяльності.

ТЕМА 9: ЦИТУВАННЯ ТА БІБЛІОГРАФУВАННЯ

1. Правила цитування й оформлення покликань.
2. Національні правила оформлення бібліографічних покликань (чинний ДСТУ 8302:2015 Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання).
3. Міжнародні стилі оформлення бібліографічних покликань. Особливості їх використання залежно від сфери застосування і спеціальності.
4. Бібліографічний пошук. «Авторитетні» й «неавторитетні» джерела. «Псевдо-журнал» і «псевдо-видавництво», «список Білла» (*Beard's List: Potential, possible, or probable predatory scholarly open-access publishers*).
5. Методологія укладання бібліографії дослідницької роботи.
6. Види бібліографічних описів.

ТЕМА 10: ОПТИМІЗАЦІЯ РОБОТИ З ПОШУКУ НАУКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ З ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА

1. Робота з каталогами бібліотек.
  - 1.1. Робота з онлайн-каталогами українських, зокрема університетських, бібліотек.
  - 1.2. Міжнародні онлайн-ресурси.
2. Пошук інформації в Інтернеті.
  - 2.1. Пошук в *Google, Google Scholar, Google Books*.
  - 2.2. Практичні поради щодо організації пошуку: мета та завдання інформаційного пошуку.
  - 2.3. Типи та види пошуку (повнотекстовий пошук, пошук за метаданими, пошук зображень, адресний пошук, фактографічний пошук тощо).
3. Науково-метричні бази даних (*Scopus, Web of Science* та інші).
4. Сервіси для полегшення укладання бібліографії, бібліографічні менеджери: *EndNote, Bibus, JabRef, Papers, Paperpile, ReadCube, Referencer, Zotero, Mendeley* та інші; як ними користуватись.
5. Транслітерування та його автоматизація.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ

«Академічне письмо»

(денна форма навчання «Професійна освіта

(ОП "Інформаційне забезпечення управління та електронне урядування"»)

Тема	Кількість годин				
	Лекції	Практ. заняття	Інд. робота	Самост. робота	Контр. заходи
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 КУЛЬТУРА НАУКОВОГО МОВЛЕННЯ					
Тема 1. Особливості наукової мови	2	1	1	10	Тести
Тема 2. Культура наукової комунікації	2	1	-	10	Тести Кейсові завдання
Тема 3. Усна наукова інтеракція	4	2	-	10	Тести Кейсові завдання
Всього:	8	4	1	30	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ЖАНРОВІ РІЗНОВИДИ НАУКОВОГО СТИЛЮ					
Тема 4. Писемне наукове мовлення	4	2	1	10	Вправи Тести Кейсові завдання
Тема 5. Жанрове розмаїття академічного письма	4	2	1	10	Завдання на складання різножанрових наукових текстів
Тема 6. Укладання навчальної та реферативної літератури	2	2	-	10	Підсумкове експрес-опитування
Всього	10	6	2	30	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 ПРОДУКУВАННЯ ОРИГІНАЛЬНИХ НАУКОВИХ ТЕКСТІВ					
Тема 7. Академічна	2	2	1	10	Тести

доброчесність у науковій діяльності					Кейсові завдання
Тема 8. Техніка створення якісних наукових текстів	4	1	1	10	Завдання на складання різножанрових наукових тестів
Тема 9. Цитування та бібліографування	4	1	-	10	Тести Кейсові завдання
Тема 10. Оптимізація роботи з пошуку наукової літератури з професійної освіти та документознавства	2	1	-	10	Ректорська контрольна робота
<i>Всього</i>	12	5	2	40	
<i>Разом</i>	30	15	5	100	
Підсумковий контроль			Залік		

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ ДИСЦИПЛІНИ

«Академічне письмо»

(заочна форма навчання «Професійна освіта

(ОП "Інформаційне забезпечення управління та електронне урядування"»)

Тема	Кількість годин				
	Лекції	Практ. заняття	Інд. робота	Самост. робота	Контр. заходи
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 КУЛЬТУРА НАУКОВОГО МОВЛЕННЯ					
Тема 1. Особливості наукової мови	1	-	-	15	Тести
Тема 2. Культура наукової комунікації	1	-	-	15	Тести Кейсові завдання
Тема 3. Усна наукова інтеракція	2	-	-	15	Тести Кейсові завдання
<i>Всього:</i>	4	-	-	45	

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ЖАНРОВІ РІЗНОВИДИ НАУКОВОГО СТИЛЮ					
Тема 4. Писемне наукове мовлення	-	2	-	15	Вправи Тести Кейсові завдання
Тема 5. Жанрове розмаїття академічного письма	-	-	-	15	Завдання на складання різножанрових наукових текстів
Тема 6. Укладання навчальної та реферативної літератури	-	-	-	15	Тести
<i>Всього</i>	-	2	-	45	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 ПРОДУКУВАННЯ ОРИГІНАЛЬНИХ НАУКОВИХ ТЕКСТІВ					
Тема 7. Академічна доброчесність у науковій діяльності	-	-	-	12	Тести Кейсові завдання
Тема 8. Техніка створення якісних наукових текстів	-	-	-	14	Завдання на складання різножанрових наукових тестів
Тема 9. Цитування та бібліографування	-	-	-	14	Тести Кейсові завдання
Тема 10. Оптимізація роботи з пошуку наукової літератури з професійної освіти та документознавства	-	-	-	14	Тести
<i>Всього</i>	-	-	-	<i>54</i>	
<i>Разом</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	-	<i>144</i>	
Підсумковий контроль			Залік		

7. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

із курсу «Академічне письмо»
(для студентів денної форми навчання)

Практичне заняття № 1

ТЕМА: *ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВОЇ МОВИ ТА КУЛЬТУРА НАУКОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ* (2 год.)

Питання для обговорення

1. Місце наукового стилю серед інших функціональних різновидів мови.
2. Сфера застосування, мета та особливості наукового стилю.
3. Підстилі наукового стилю.
4. Специфіка мовних засобів наукового стилю.
5. Усна й писемна форми наукового стилю.
6. Актуальні проблеми наукового стилю української мови.
7. Поняття культури мовлення. Мовленнєвий етикет як компонент комунікації.
8. Навички продукування наукових текстів і спілкування в науковій сфері як передумова успішного навчання, науково-дослідної діяльності, фахової компетенції, конструктивної соціокультурної та міжкультурної інтеракції.
9. Етикет писемної та усної наукової комунікації.

Література: 11, 12; 13; 15; 22.

Практичне заняття № 2

ТЕМА: *УСНА НАУКОВА ІНТЕРАКЦІЯ* (2 год.)

Питання для обговорення

1. Публічний виступ. Види публічних виступів.
2. Етапи підготовки до академічного публічного виступу.
3. Вербальні та невербальні складники усної наукової комунікації.
4. Секрети успішної промови.
5. Способи активізації та переконання слухачів.
6. Навички ведення академічної дискусії та полеміки.
7. Правила інтеракції доповідача з «проблемними» слухачами.
8. Вербальні та невербальні прояви незгоди та толерантності.
9. Мистецтво слухати.
10. Виступ на пленарному та секційному засіданнях конференції / круглого столу, виступ на конференції у форматі «онлайн».
11. Мистецтво створення комп'ютерних презентацій.

Література: 9; 13; 16; 22; 28.

Практичне заняття № 3

ТЕМА: *ПИСЕМНЕ НАУКОВЕ МОВЛЕННЯ* (2 год.)

Питання для обговорення

1. Лексика наукової мови. Проблеми зловживання іншомовними словами.
2. Морфологічні особливості наукового стилю.
3. Синтаксис наукових текстів.
4. Мовні та немовні недоліки сучасних наукових текстів.
5. Типові мовні помилки студентської молоді та шляхи їх попередження.

6. Редагування наукових текстів.

Література: 11, 12; 13; 15; 22; 24; 26; 27.

Практичне заняття № 4

ТЕМА: ЖАНРОВЕ РОЗМАЇТТЯ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА (2 год.)

Питання для обговорення

1. Жанри писемного наукового мовлення: їх характеристика та специфіка.
2. Реферат та есей як різновиди КПЗ.
3. Курсова робота, дипломна / магістерська робота.
4. Наукова стаття: види, вимоги до написання та оформлення.
5. Тези: жанрова характеристика та правила написання.
6. Монографія та колективна монографія.
7. Дисертаційне дослідження.

Література: 5; 21; 22; 36.

Практичне заняття № 5

ТЕМА: УКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ТА РЕФЕРАТИВНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (2 год.)

Питання для обговорення

1. Вимоги до науково-навчальної та науково-популярної літератури.
  - 1.1 Підручник.
  - 1.2 Навчальний посібник.
  - 1.3 Методичні вказівки.
  - 1.4 Електронні навчально-методичні комплекси.
2. Складання реферативних документів і оглядів
  - 2.1. Реферат.
  - 2.2. Анотація.
  - 2.3. Автореферат дисертації.
  - 2.4. Рецензія та відгук.
  - 2.5. Огляд і дослідницька пропозиція.

Література: 5; 21; 22; 36.

Практичне заняття № 6

ТЕМА: АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ (2 год.)

Питання для обговорення

1. Плагіат у науці: причини на передумови виникнення.
2. Види та способи плагіату.
3. Самоплагіат та його варіації.
4. Виявлення плагіату. Антиплагіатні програми.
5. Основні правила використання оригінальних текстів, цитування і оформлення покликань.
6. Шляхи запобігання плагіату.

Література: 1; 3; 4; 7; 14; 21; 23; 30; 33; 37.

Практичне заняття № 7

ТЕМА: ТЕХНІКА СТВОРЕННЯ ЯКІСНИХ НАУКОВИХ ТЕКСТІВ. ЦИТУВАННЯ ТА БІБЛІОГРАФУВАННЯ (2 год.)

Питання для обговорення

1. Види читання. Техніки ефективного читання.
  2. Конспектування та його роль у науковій діяльності.
  3. Складання плану дослідження.
  4. Правила виокремлення ключових слів.
  5. Правила побудови структури наукової роботи.
  6. Секрети самоорганізації в науковій діяльності.
  7. Правила цитування й оформлення покликань.
  8. Національні правила оформлення бібліографічних покликань (чинний ДСТУ 8302:2015 Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання).
  9. Міжнародні стилі оформлення бібліографічних покликань. Особливості їх використання залежно від сфери застосування і спеціальності.
  10. Бібліографічний пошук. «Авторитетні» й «неавторитетні» джерела. «Псевдо-журнал» і «псевдо-видавництво», «список Білла» (*Bead's List: Potential, possible, or probable predatory scholarly open-access publishers*).
  11. Методологія укладання бібліографії дослідницької роботи.
  12. Види бібліографічних описів.
- Література:* 5; 17; 19; 20; 21; 22.

Практичне заняття № 8

ТЕМА: ОПТИМІЗАЦІЯ РОБОТИ З ПОШУКУ НАУКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ З ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА (1 год.)

Питання для обговорення

1. Робота з каталогами бібліотек.
    - 1.1. Робота з онлайн-каталогами українських, зокрема університетських, бібліотек.
    - 1.2. Міжнародні онлайн-ресурси.
  2. Пошук інформації в Інтернеті.
    - 2.1. Пошук в *Google, Google Scholar, Google Books*.
    - 2.2. Практичні поради щодо організації пошуку: мета та завдання інформаційного пошуку.
    - 2.3. Типи та види пошуку (повнотекстовий пошук, пошук за метаданими, пошук зображень, адресний пошук, фактографічний пошук тощо).
  3. Науково-метричні бази даних (*Scopus, Web of Science* та інші).
  4. Сервіси для полегшення укладання бібліографії, бібліографічні менеджери: *EndNote, Bibus, JabRef, Papers, Paperpile, ReadCube, Referencer, Zotero, Mendeley* та інші; як ними користуватись.
  5. Транслітерування та його автоматизація.
- Література:* 5; 19; 20; 21; 38; 39.

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
(для студентів заочної форми навчання)

Практичне заняття № 1

ТЕМА: ПИСЕМНЕ НАУКОВЕ МОВЛЕННЯ (2 год.)

Питання для обговорення

1. Лексика наукової мови. Проблеми зловживання іншомовними словами.
2. Морфологічні особливості наукового стилю.
3. Синтаксис наукових текстів.
4. Мовні та немовні недоліки сучасних наукових текстів.
5. Типові мовні помилки студентської молоді та шляхи їх попередження.

Література: 11, 12; 13; 15; 22; 24; 26; 27.

6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ – 5 год.

З навчальної дисципліни «Академічне письмо» використовуються такі види КПЗ, як конспектування релевантних інформаційному запиту джерел інформації, складання бібліографічних списків (у різних стилях) з певної наукової теми, здійснення пошуку наукової інформації з теми випускної кваліфікаційної роботи, написання есею, тез, анотації з тематики магістерської роботи. Обов'язковим є захист індивідуального завдання у вигляді усного звіту студента та демонстрування комп'ютерної презентації.

Як індивідуальна робота будуть зараховані виступи студентів на студентських конференціях і круглих столах, опублікування тез за дослідницькими інтересами в збірниках студентських наукових робіт.

Варіанти тем комплексних підсумкових індивідуальних завдань з навчальної дисципліни «Академічне письмо»

1. Причини деформації студентської академічної культури.
2. Зв'язок академічної етики з професійною етикою.
3. Плагіат як соціальне явище: причини виникнення, форми існування, наслідки.
4. Плагіат в освіті: походження, причини та шляхи подолання.
5. Позитивне самопозиціонування як шлях до успіху в професійній діяльності.
6. Правила знайомства і вручення візитних карток у науковому товаристві.
7. Значення візитки в становленні наукової кар'єри.
8. Списування: український і американський досвід.
9. Термінологічна лексика та слова іншомовного походження в усній та писемній науковій комунікації.
10. Риторичний інструментарій доповідача.
11. Порівняльна характеристика підручника та посібника як жанрів наукової літератури.
12. Порівняльний аналіз статті та тез як жанрів наукового стилю.
13. Порівняльна характеристика анотації, рецензії та відгуку як вторинних документів.
14. Проблеми наукового рецензування та шляхи їх вирішення.
15. Місце рецензії в історії наукової періодики.
16. Інструкція з написання наукової статті.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота є основним способом засвоєння студентами навчального матеріалу в позааудиторний час без участі викладача. Обсяг і зміст самостійної роботи визначається робочою програмою та робочим планом у межах установленого обсягу годин із навчальної дисципліни, методичними вказівками викладача.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів: конспектами лекцій викладача, підручниками, навчальними та методичними посібниками, монографічною літературою і

періодикою, а також засобами самоконтролю (тестами, контрольними завданнями).

Навчальний матеріал, передбачений навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль, як і навчальний матеріал, опрацьований під час аудиторних занять.

Викладач здійснює діагностику якості самостійної роботи студента на індивідуальних заняттях, що проводяться в позааудиторний час за окремим графіком, складеним кафедрою.

Самостійна робота студента здійснюється за такими напрямками:

1. Підготовка до практичних (семінарських) занять:
  - вивчення теми за підручниками та посібниками;
  - опрацювання рекомендованої монографічної літератури та наукової періодики за пропонуванним списком літератури;
  - виконання завдань і вправ до практичних занять.
2. Опрацювання програмних питань, що не розглядаються на аудиторних заняттях і виносяться на самостійне опрацювання.
3. Ведення конспекту.
4. Підготовка до складання модуля 1 в усній формі, а також до написання ректорської контрольної роботи.
5. Виконання комплексного практичного індивідуального завдання та підготовка до його захисту.

Тематика	К-сть годин ДФН/ЗФН
Тема 1. Особливості наукової мови	10 / 15
Тема 2. Культура наукової комунікації	10 / 15
Тема 3. Усна наукова інтеракція	10 / 15
Тема 4. Писемне наукове мовлення	10 / 15
Тема 5. Жанрове розмаїття академічного письма	10 / 15
Тема 6. Укладання навчальної та реферативної літератури	10 / 15
Тема 7. Академічна доброчесність у науковій діяльності	10 / 12
Тема 8. Техніка створення якісних наукових текстів	10 / 14
Тема 9. Цитування та бібліографування	10 / 14
Тема 10. Оптимізація роботи з пошуку наукової літератури	10 / 14
Разом	100 / 144

Питання для самостійного опрацювання

1. Наука і молодь в Україні XXI століття.
2. Етичний кодекс ученого України.
3. Кодекс наукової етики.
4. Ставлення студентів до виявів академічної нечесності в Україні та за її межами.
5. Інтелектуальна власність як аналог матеріальної власності.

6. Українське законодавство про інтелектуальну власність.
7. Розуміння плагіату з античності до сьогодні.
8. Умови і причини «епідемії плагіату» в Україні.
9. Різноманіття видів плагіату.
10. Види рефератів та їх характеристика.
11. Види анотацій.
12. Порівняльна характеристика чинних стандартів із бібліографування.
13. Мистецтво добору ключових слів до наукової статті.
14. Написання огляду літератури.
15. Основні вимоги до якісного оформлення наукових публікацій.

8. ТРЕНІНГ ІЗ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Академічне письмо» (4 год.)

Тема: Реалізація групового проєкту «Захопливий світ науки: як стати науковцем легко?»

План

1. Окреслення переваг наукової діяльності.
2. Суб'єктивні та об'єктивні перешкоди в науковій діяльності.
3. Секрети ефективної самоорганізації.
4. Сила мотивації науковця. Демотиватори в науковій діяльності та шляхи їх нейтралізації.
5. Як протистояти спокусі плагіату?
6. Шляхи підвищення грамотності.
7. Чи можна навчитися писати оригінальні та високоякісні наукові тексти?
8. Типові недоліки в оформленні наукових робіт.
9. Типові мовні помилки в текстах наукових робіт і способи їх уникнення.
10. Помилкові стратегії презентування результатів своєї наукової праці.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Академічне письмо» використовуються такі форми контролю, оцінювання та демонстрування результатів навчання:

- тести, ситуаційні (кейсові) завдання;
- поточне та модульне опитування;
- презентація результатів виконаних завдань і досліджень;
- оцінювання результатів КПІЗ;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- ректорська контрольна робота;

10. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Академічне письмо» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська к/р)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПІЗ)	Разом
30 %	40 %	30 %	100 %
7 тиждень	15 тиждень	17 тиждень	

Шкала оцінювання

За шкалою THEU	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «Академічне письмо»

Найменування	Номер теми
Завдання-кейси з дисципліни «Академічне письмо» (електронний варіант)	1-10
Індивідуальні завдання для студентів (електронний варіант)	1-10
Завдання-кейси з навчальної дисципліни «Аналітико-синтетична переробка інформації», розроблені д-ром філол. наук, проф. І. Ю. Шкіцькою. <i>Інформація, комунікація, документ</i> : ситуаційні завдання до практичних занять. Тернопіль, 2017. С. 14-21.	9
Шкіцька І.Ю. Аналітико-синтетична переробка інформації: навч.-метод. посібник. вид. 2-ге, доп. Тернопіль: ТОВ «Новий колір», 2009. 152 с.	9
Шкіцька І. Ю. Основи академічної доброчесності: практикум: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 64 с. URL: http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/31709 .	5-10
Шкіцька І. Ю. Сучасна мовна комунікація в публічному управлінні: навчальний посібник для студентів вищих	1-6

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Авторське право для бібліотекарів : підручник / [пер. з англ. О. Васильєва]. Київ : ТОВ ІММ «ФРАКСІМ», 2015. 196 с.
2. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 / Нац. стандарт України. Вид. офіц. Введ. з 01.07.2016. Київ: УкрНДНЦ, 2016. 16 с. (Інформація та документація).
3. Бондаренко С. В. Авторське право та суміжні права. Київ : Ін-т інтел. власн. і права, 2008. 288 с.
4. Бралатан В. П., Гуцаленко Л. В., Здирко Н. Г. Професійна етика: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 252 с.
5. Гальченко С.І., Силка О.З. Основи наукових досліджень : навч.-метод. посіб. / С. І. Гальченко. Черкаси : АММО, 2015. 93 с.
6. Етика ділового спілкування: навч. посіб. / за ред. Т. Б. Гриценко, С. П. Гриценко, Т. Д. Іщенко та ін. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 344 с.
7. Етичний кодекс ученого України [проект]. Київ : Видавничий дім «Академперіодика» НАН України, 2009. 16 с.
8. Завдання-кейси з навчальної дисципліни «Аналітико-синтетична переробка інформації», розроблені д-ром філол. наук, проф. І. Ю. Шкіцькою. *Інформація, комунікація, документ: ситуаційні завдання до практичних занять для студентів юридичного факультету спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» освітньої програми «Документознавство та інформаційна діяльність»*. Тернопіль, 2017. С. 14-21.
9. Зарецкая Е. Н. Риторика : Теория и практика речевой коммуникации. 5-е изд. Москва: Дело, 2020. 472 с.
10. Кодекс етики університету Конкордія. *Прозорість і корупція в системі вищої освіти України* : зб. матер. конф. (21-22 листоп. 2002 р., м. Львів). Київ: Таксон, 2003. (Серія «Вища освіта в сучасному світі»). С. 231-256.
11. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови : навч. посіб. Київ : «ВЦ Академія», 2007. 360 с. (Серія «Альма-матер»).
12. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови : навч. посіб. з алгоритмічними приписами. 2-ге вид. перероб. та доп. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 392 с.
13. Основи наукового мовлення : навч.-метод. посіб. / уклад. : О. А. Бобер, С. А. Бронікова, Т. Д. Єгорова та ін.; за ред. І. М. Плотницької, Р. І. Ленди. Київ: НАДУ, 2012. 48 с.
14. Плагіат у студентських роботах : методи виявлення та запобігання : метод. посіб. / за ред. Н. В. Стукало. Дніпропетровськ : ДНУ імені Олеса Гончара, 2013. 44 с.

15. Семенов О. М., Фаст О. Л. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. / О. М. Семенов, О. Л. Фаст. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. 220 с.
16. Семенов О. М. Культура наукової української мови: навч. посіб. 2-ге вид., стереотип. Київ: ВЦ «Академія», 2012. 216 с. (Серія «Альма-матер»).
17. Студентська науково-дослідницька робота (нормативно-методичні рекомендації). Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 58 с.
18. Ходаківський Є. І., Якобчук В. П., Литвинчук І. Л. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2014. 276 с.
19. Швецова-Водка Г. М. Вступ до бібліографознавства: навч. посіб. для студентів напряму 6.020102 «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліогр.» / Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. 3-тє вид., випр. та допов. Рівне, 2011. 231 с.
20. Шкіцька І. Ю. Аналітико-синтетична переробка інформації: навч.-метод. посібник. вид. 2-ге, доп. Тернопіль: ТОВ «Новий колір», 2009. 152 с.
21. Шкіцька І. Ю. Основи академічної доброчесності: практикум: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 64 с. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/31709>.
22. Шкіцька І. Ю. Сучасна мовна комунікація в публічному управлінні: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 312 с. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/29700>.
23. Ястремська О. О. Інтелектуальна власність: навч. посіб. Харків: Вид. ХНЕУ, 2013. 124 с.
24. Яхонтова Т. В. Основи англomовного наукового письма: навч. посіб. для студентів, аспірантів і науковців. 2-ге вид. Львів: ПАІС, 2003. 220 с.
25. Abrahams M. Tips for making presentations memorable. Los Altos, CA: Bold Echo, 2016.
26. Bailey S. Academic writing: a handbook for international students. 3rd ed. London, New-York: Routledge, 2011. 314 p.
27. Jordan R.R. Academic Writing Course. Longman, 2013.
28. Lucas Stephen. The Art of Public Speaking. 11th edition. McGraw-Hill Education, 2011. 382 p.
29. Zobel J. Writing for Computer Science. 3rd ed. London: Springer-Verlag London Ltd, 2014. 285 p.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

30. Академічне письмо та бібліографія. Головна. Назва з екрану. URL: bibliosynergy.ula.org.ua/index.php/proekt1.
31. Аналітична довідка за результатами дослідження практик академічної доброчесності у вищих навчальних закладах України. URL: mon.gov.ua/content/Новини/.../academichna-dobrochesnist.pdf.
32. Етичний кодекс викладача та студента [Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу]. URL: [http://nung.edu.ua/files/attachment news/etic_codex.pdf](http://nung.edu.ua/files/attachment/news/etic_codex.pdf).

33. Кодекс честі викладача державного вищого навчального закладу. URL: [_ktu.edu.ua/uploads/files/.../kodex_vykladacha.doc](#).
34. Кодекс честі Національного технічного університету України - КПІ. URL: <http://kpi.ua/code>.
35. Пан бібліотекар. Блог про бібліотечну справу та інформаційні технології. URL: www.бібліотекар.укр/.
36. Про Етичний кодекс ученого України. URL: www.nas.gov.ua/legaltexts/DocPublic/P-090415-2-0.pdf.
37. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) - Американські Ради. URL: <http://www.saiup.org.ua/>
38. Рекомендації з оформлення посилань в наукових роботах : DSpace. URL: ela.kpi.ua/handle/123456789/16051.
39. Рекомендації до пошуку наукової інформації за допомогою Інтернет-ресурсів. URL: <https://docs.google.com/document/d/1sUBDV-qvUxuAfoi1yNW47y.../edit?hl=uk>.
40. Стили оформлення бібліографічних посилань для міжнародних публікацій. Ч. 1. URL: www.library.ukma.edu.ua/.../Styli_oformlennya_bibliografichnykh.
41. Українські наукові журнали. URL: usj.org.ua/.
42. Що потрібно знати про плагіат: посібник з академічної грамотності та етики для «чайників». URL: http://library.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/biblio/PDF/books_ac-gr.pdf.
43. Cite This for Me. URL: <https://www.citethisforme.com/>.
44. Code of ethics of the Ukrainian Fulbright Association. Етичний кодекс членів Фулбрайтівського товариства України / Харківська правозахисна група. Харків : Права людини, 2008. 32 с.
45. Committee on Publication Ethics : (COPE) : Promoting integrity in research publication. URL: publicationethics.org/.
46. Plagiarism.org Best Practices for Ensuring Originality in Written Work. Назва з екрану. URL: www.plagiarism.org/.
47. Publication Integrity and Ethics. URL: www.integrity-ethics.com/.
48. VAK.in.ua Автоматичне оформлення джерел по ВАК України. URL: vak.in.ua/.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Абрамов Е. Г. Какой должна быть аннотация к научной статье. *Научная периодика: проблемы и решения*. Москва, 2012. Т. 2, № 3. С. 4-6.
2. Абрамов Е. Г. Подбор ключевых слов для научной статьи. *Научная периодика : проблемы и решения*. Москва, 2011. Т. 1, № 2. С. 35-40.
3. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики» ; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова. Київ : Таксон, 2016. 234 с.
4. Бейкер М. Дж. Написание обзора литературы. *Terra Economicus* (Пространство экономики). Ростов-на-Дону, 2014. № 3. С. 65-86.

5. Бойко Р. В., Фролов М. О. Без компіляцій і плагіату! *Бюлетень ВАК України*. Київ, 2008. № 12. С. 11-13.
6. Бойченко М. Гідність, цілісність і успішність : академічні та громадянські чесноти. *Філософська думка*. Київ, 2014. № 5. С. 110-122.
7. Бойченко Н. М. Етичні аспекти університетських цінностей. *Софія. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник*. Київ : Вид.-полігр. центр «Київський університет», 2014. № 1 (1). С. 37-43.
8. Бугаев К. В. Проблемы научного рецензирования и пути их решения. *Психопедагогика в правоохранительных органах*. Омск, 2012. № 1. С. 88-92.
9. Бутенко О. В. Правове виховання студентів вищих технічних навчальних закладів як науково-педагогічна проблема. *Актуальні проблеми державного управління, педагогіки та психології* : зб. наук. пр. Херсон, 2014. Вип. 1. С. 59-62.
10. Войтел С. Підготовка роботи до публікації. *Морфологія*. Дніпропетровськ, 2013. Т. VII, № 1. С. 101-102.
11. Геритсен Дж. Как написать статью об исследовании для рецензируемого журнала. *Педиатрическая фармакология*. Москва, 2012. Т. 9, № 2. С. 46-51.
12. Геритсен Дж. Как написать тезисы. *Педиатрическая фармакология*. Москва, 2012. Т. 9, № 2. С. 52-55.
13. Гончаренко С. Етичний кодекс ученого / Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, Полтавський національний педагогічний ун-т імені В. Г. Короленка. *Естетика і етика педагогічної дії* : зб. наук. пр. Київ-Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2011. Вип. 1. С. 25-34.
14. Гуманенко О. О. Місце рецензії в історії наукової періодики. *Наукові записки Української академії друкарства*. Серія «Соціальні комунікації». Львів, 2015. Вип. 1 (50). С. 15-20.
15. Гунчак В. М., Чепига М. П. Кодекс честі викладача як перешкода академічній нечесності і поблажливості. *Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С. З. Гжицького*. Львів, 2011. Т. 13, № 3 (49). С. 14-23.
16. Джонсон А. М. Составление плана успешной научной карьеры. Руководство для молодых ученых. 2-е изд. Амстердам : Эльзевир, 2012. 118 с.
17. Дикань С. А. Плагіат в освіті : походження, причини та шляхи подолання. *Безпека життєдіяльності* : всеукр. наук.-попул. журн. Київ, 2007. № 5. С. 16-20.
18. Добко Т. Академічна культура як необхідна передумова ефективного управління сучасним університетом в умовах автономії. *Дух і літера*. Спец. вип. «Університетська автономія». Київ, 2008. № 19. С. 93-102.
19. Дурнев Р. А., Мещеряков Е. М. О характерных ошибках соискателей : вести с научного фронта (часть 1). *Технологии гражданской безопасности*. Москва, 2013. № 2 (36). С. 26-30.
20. Дурнев Р. А., Мещеряков Е. М. О характерных ошибках соискателей : вести с научного фронта (часть 2). *Технологии гражданской безопасности*. Москва, 2013. № 3 (37). С. 34-36.

21. Дурнев Р. А., Мещеряков Е. М. О характерных ошибках соискателей : вести с научного фронта (часть 3). *Технологии гражданской безопасности*. Москва, 2013. № 4 (38). С. 94-97.
22. Еко У. Як написати дипломну роботу : Гуманітарні науки / пер. за ред. О. Глотова. Тернопіль : Мандрівець, 2007. 224 с.
23. Елин А. Л., Калининская Т. И. Что нужно делать автору для успешного размещения его статей в научных журналах? *Вестник новых медицинских технологий*. Тула, 2014. № 1. С. 105-110.
24. Євсєєва Г. П., Савицький М. В. Основні вимоги до якісного оформлення наукових публікацій. *Вісник Придніпровської державної академії будівництва та архітектури*. Дніпропетровськ, 2014. № 8. С. 54-62.
25. Женченко М. І. Оформлення публікацій у наукових журналах і збірниках : вимоги стандартів та видавничі реалії (на прикладі наукових видань НАН України). *Наука України у світовому інформаційному просторі*. Київ : Академперіодика, 2011. Вип. 5. С. 125-136.
26. Инграффия Т., Швальбе К.-Х. Інструкція з написання наукової статті. *Морфологія*. Дніпропетровськ, 2013. Т. VII, № 1. С. 96-100.
27. Ковальова А. Проблеми академічного плагіату та авторського права у цифровому просторі України. *Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики* : зб. наук. пр. Київ, 2013. Ч. 21 : Електронні інформаційні ресурси. С. 61-71.
28. Лайберг М. Списування : український і американський досвід. *Прозорість і корупція в системі вищої освіти України* : зб. матер. конф. (21-22 листоп. 2002 р., м. Львів). Київ : Таксон, 2003. (Серія «Вища освіта в сучасному світі»). С. 269-271.
29. Наука і молодь в Україні ХХІ століття / [Ю. Л. Мосенкіс, М. А. Болобан, П. М. Грабовий та ін.]. Київ ; Умань : ПП Жовтий, 2010. С. 150-202.
30. Осин Е. Н. Ясность – сестра цитирования : немного об искусстве аннотации. *Организационная психология*. Москва, 2013. Т. 3, № 1. С. 2-7.
31. Покликання університету : зб. наук. пр. / відп. ред. О. Гомілко. Київ : РІА «Янко»; «Веселка», 2005. С. 90-132.
32. Ромакін В. В. Академічна чесність у вищій освіті. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили*. Серія «Педагогічні науки». Миколаїв, 2002. Вип. 7, Т. 20. С. 24-28.
33. Ромакін В. В. Мотивації, переконання та поведінка українських і американських студентів бакалаврату щодо норм академічної культури. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили*. Серія «Педагогіка». Миколаїв, 2010. Вип. 123, Т. 136. С. 34-41.
34. Сангер Ф., Зиятдинова Ю. Пишем на английском для международных конференций. *Высшее образование в России*. Москва, 2013. № 12. С. 95-99.
35. Селігей П. О. Науковий жаргон очима письменників і філософів. *Мовознавство*. Київ, 2012. № 5. С. 53-67.
36. Селігей П. Світло і тіні наукового стилю : Монографія / НАН України. Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2016. 627 с.

37. Сміт Р. Про недобросовісну практику наукових досліджень. *Морфологія*. Дніпропетровськ, 2007. Т. 1, № 3. С. 106-111.
38. Суховірський О. Використання засобів мережі Інтернет в процесі пошуку інформації для студентських наукових досліджень з педагогіки. *Проблеми підготовки сучасного вчителя* : зб. наук. пр. Уманського держ. пед. ун-ту імені Павла Тичини. Умань, 2011. № 3. С. 131-135.
39. Тихонкова І. О. Список літератури наукової статті — важливий індикатор якості статті (як не мати зайвого клопоту з його оформленням). *Наука України у світовому інформаційному просторі* : [зб. наук. пр.] / НАН України. Київ, 2015. Вип. 11. С. 100-106.
40. Томахів М. В. Англomовний науковий дискурс : сучасний стан та перспективи подальших досліджень. *Одеський лінгвістичний вісник*. Одеса, 2015. № 5. С. 154-157.
41. Хоружий Г. Ф. Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль : Навчальна книга «Богдан», 2012. 320 с.
42. Цокур О. С. «Кодекс честі» в системі вищої освіти США. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія «Педагогічні науки»*. Черкаси, 2009. Вип. 150. С. 57-62.
43. Чигирин, Т. О. Самопрезентація: визначення, види, стратегії, техніки. *Проблеми загальної та педагогічної психології*. 2012. Т. XIV. Ч. 5. С. 245-253.